

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
[4.197.1] Οὗτοι μὲν εἰσι τοὺς ἡμεῖς ἔχομεν Λιβύων ὀνομάσαι· καὶ τούτων οἱ πολλοὶ βασιλέος τοῦ Μήδων οὔτε τι νῦν οὔτε τότε ἐφρόντιζον οὐδέν. [4.197.2] τοσόνδε δὲ ἔτι ἔχω εἰπεῖν περὶ τῆς χώρας ταύτης, ὅτι τέσσερα ἔθνεα νέμεται αὐτὴν καὶ οὐ πλέω τούτων, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν, καὶ τὰ μὲν δύο αὐτόχθονα τῶν ἐθνέων, τὰ δὲ δύο οὐ, Λίβυες μὲν καὶ Αἰθίοπες αὐτόχθονες, οἱ μὲν τὰ πρὸς βορρῶν, οἱ δὲ τὰ πρὸς νότου τῆς Λιβύης οἰκέοντες, Φοίνικες δὲ καὶ Ἑλληνες ἐπήλυδες.	[4.197.1] Αυτοὶ λοιπὸν εἶναι οἱ Λίβυες που μπορούμε να τους αναφέρουμε με τ' ὄνομά τους· και για τους περισσότερους απ' αυτούς τ' ὄνομα του βασιλιά των Περσῶν οὔτε τώρα λέει τίποτε οὔτε και τότε. [4.197.2] Κι αυτό που ἀκόμη ἔχω να προσθέσω για τη χώρα αὐτή, εἶναι ὅτι τέσσερα, ὄχι περισσότερα, ἔθνη, απ' ὅσο ξέρουμε, την κατοικούν· κι ἀπὸ τα ἔθνη αὐτὰ τα δυο εἶναι ἐντόπια, τ' ἄλλα δυο ὄχι, δηλαδή ἐντόπιοι εἶναι οἱ Λίβυες κι οἱ Αἰθίοπες, που οἱ πρῶτοι κατοικούν τις βορινές, οἱ δεῦτεροι τις νότιες περιοχές της Λιβύης, ἐνῶ οἱ Φοίνικες κι οἱ Ἑλληνες εἶναι ξενοφερμένοι.

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
[8.73.1] Οἰκέει δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνεα ἑπτὰ. τούτων δὲ τὰ μὲν δύο αὐτόχθονα ἔοντα κατὰ χώραν ἱδρυται νῦν τῇ καὶ τὸ πάλαι οἶκεον, Ἀρκάδες τε καὶ Κυνοῦριοι· ἔν δὲ ἔθνος τὸ Ἀχαιϊκὸν ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μέντοι τῆς ἐωυτῶν, οἰκέει δὲ γῆν ἄλλοτρίην. [8.73.2] τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνεα τῶν ἑπτὰ τέσσερα ἐπήλυδά ἐστι, Δωριέες τε καὶ Αἰτωλοὶ καὶ Δρύοπες καὶ Λήμνιοι. Δωριέων μὲν πολλοὶ τε καὶ δόκιμοι πόλεις, Αἰτωλῶν δὲ Ἥλις μούνη, Δρυόπων δὲ Ἑρμιῶν τε καὶ Ἀσίνη ἢ πρὸς Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνικῇ, Λημνίων δὲ Παρωρεῖται πάντες. [8.73.3] οἱ δὲ Κυνοῦριοι αὐτόχθονες ἔοντες δοκέουσι μοῦνοι εἶναι Ἴωνες, ἐκδεδωρίωνται δὲ ὑπὸ τε Ἀργείων ἀρχόμενοι καὶ τοῦ χρόνου, ἔοντες Ὀρνεῖται καὶ [οἱ] περίοικοι. τούτων ὦν τῶν ἑπτὰ ἐθνέων αἱ λοιπαὶ πόλεις, πάρεξ τῶν κατέλεξα, ἐκ τοῦ μέσου κατέατο· εἰ δὲ ἐλευθέρως ἔξεστι εἰπεῖν, ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι ἐμῆδιζον.	[8.73.1] Τώρα, την Πελοπόννησο την κατοικούν ἐφτά φυλές. Απὸ αὐτές οἱ δυο, που εἶναι γηγενεῖς, ζουν σήμερα μόνιμα στον τόπο που κατοικούσαν και στο παρελθόν, οἱ Ἀρκάδες και οἱ Κυνοῦριοι· μια φυλὴ πάλι, οἱ Ἀχαιοί, δε βγήκε βέβαια ἔξω απ' την Πελοπόννησο, ἀλλὰ απ' την ιδιαίτερη περιοχὴ της, και εγκαταστάθηκε σε γη που ἀνήκε σε ἄλλους. [8.73.2] Οἱ τέσσερις ἄλλες φυλές, ἀπὸ τις ἐφτά, ἔχουν ἔρθει απ' ἔξω: Δωριεῖς και Αἰτωλοὶ και Δρύοπες και Λήμνιοι. Στους Δωριεῖς ἀνήκουν πολλές και ἀξιόλογες πόλεις, στους Αἰτωλοὺς μονάχα μια, ἡ Ἥλιδα, στους Δρύοπες ἡ Ἑρμιῶν και ἡ Ἀσίνη που γειτονεύει με την Καρδαμύλη της Λακωνίας, ἐνῶ στους Λημνίους ὅλες οἱ πόλεις των Παρωρεητῶν. [8.73.3] Και οἱ Κυνοῦριοι, μια και εἶναι γηγενεῖς, πιστεύουν πως μονάχα αὐτοὶ εἶναι Ἴωνες, ἀλλὰ ἔχουν ἐντελῶς ἀφομοιωθεῖ ἀπὸ τους Δωριεῖς -αὐτὸ οφείλεται στην ὑποταγὴ τους στους Ἀργεῖους και στον πολὺ καιρὸ που πέρασε- κι ἀποκαλοῦνται Ὀρνεάτες και περίοικοι. Λοιπὸν οἱ ὑπόλοιπες πόλεις αὐτῶν των ἐφτά φυλῶν, δηλαδή ὅσες δεν ἀπαρίθμησα, κρατοῦσαν ουδετερότητα· ἀν ὅμως μπορῶ να μιλήσω ἐλεύθερα, ἡ ουδετερότητα που κρατοῦσαν δεν ἦταν παρὰ μῆδισμός.

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
[1.172.1] οἱ δὲ Καύνιοι αὐτόχθονες δοκέειν ἐμοὶ εἰσι, αὐτοὶ μέντοι ἐκ Κρήτης φασὶ εἶναι. προσκεχωρήκασι δὲ γλῶσσαν μὲν πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος, ἢ οἱ Κᾶρες πρὸς τὸ Καυνικόν (τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρίναι), νόμοισι δὲ χρέωνται κεχωρισμένοισι πολλὸν τῶν τε ἄλλων ἀνθρώπων καὶ Καρῶν· τοῖσι γὰρ κάλλιστόν ἐστι κατ' ἡλικίην τε καὶ φιλότητα ἰλαδὸν συγγίνεσθαι ἐς πόσιν, καὶ ἀνδράσι καὶ γυναῖξιν καὶ παισὶ. [1.172.2] ἰδρυθέντων δὲ σφι ἱρῶν ξεινικῶν μετέπειτα, ὥς σφι ἀπέδοξε (ἔδοξε δὲ τοῖσι πατρίοισι μοῦνον χρᾶσθαι θεοῖσι), ἐνδύντες τὰ ὄπλα ἅπαντες Καύνιοι ἡβηδόν, τύπτοντες δόρασι τὸν ἡέρα μέχρι οὖρων τῶν Καλυνδικῶν εἶποντο καὶ ἔφασαν ἐκβάλλειν	[1.172.1] Οἱ Καύνιοι κατὰ τη γνώμη μου εἶναι ντόπιοι· οἱ ἴδιοι ὅμως ἰσχυρίζονται ὅτι ἦρθαν ἀπὸ την Κρήτη. Ὅσον ἀφορὰ τη γλῶσσα τους, ἐξομοιώθηκαν με το καρικὸ ἔθνος ἢ οἱ Κᾶρες με το καυνικὸ (πάνω σ' αὐτὸ δεν εἶμαι σε θέση να μιλήσω με βεβαιότητα). Τα ἔθιμα που ἔχουν ὅμως εἶναι πολὺ διαφορετικὰ κι ἀπὸ των ἄλλων ἀνθρώπων κι ἀπὸ τους Κᾶρες. Το πιο ωραῖο γι' αὐτοὺς εἶναι να μαζεύονται παρέες παρέες, ἀνάλογα με την ηλικία και με τη φιλία που τους δένει, και να πίνουν - ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιὰ. [1.172.2] Ἐπειδὴ κάποτε χτῖσαν στον τόπο τους ξένα ἱερά κι ἀργότερα ἄλλαξαν γνώμη (ἀποφάσισαν δηλαδή να κρατήσουν μόνον τους θεοὺς των πατέρων τους), φόρεσαν τα ὄπλα τους ὅλοι οἱ Καύνιοι που εἶχαν την κατάλληλη ηλικία, και χτυπώντας με τα δόρατά τους τον αέρα ἔφτασαν ὥς τα σύνορα των Καλυνδέων -και ἰσχυρίζονται πως ἐτσι ἐδίωχναν τους

Θουκυδίδης. *Ιστορία*, 6.2.1-2

Μτφρ. Ε.Κ. Βενιζέλος. [1940] 1960. *Θουκυδίδου Ιστορίαι*. I–II. 2η έκδ. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας. (1η έκδ. Οξφόρδη: Oxford University Press).

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
<p>[6.2.1.] ὤκισθη δὲ ὧδε τὸ ἀρχαῖον, καὶ τοσάδε ἔθνη ἔσχε τὰ ξύμπαντα. παλαιάτοι μὲν λέγονται ἐν μέρει τινὶ τῆς χώρας Κύκλωπες καὶ Λαιστρυγόνες οἰκῆσαι, ὧν ἐγὼ οὔτε γένος ἔχω εἰπεῖν οὔτε ὀπόθεν ἐσῆλθον ἢ ὅποι ἀπεχώρησαν· ἀρκείτω δὲ ὡς ποιηταῖς τε εἴρηται καὶ ὡς ἕκαστός πη γινώσκει περὶ αὐτῶν. [6.2.2] Σικανοὶ δὲ μετ’ αὐτοὺς πρῶτοι φαίνονται ἐνοικισάμενοι, ὡς μὲν αὐτοὶ φασι, καὶ πρότεροι διὰ τὸ αὐτόχθονες εἶναι, ὡς δὲ ἡ ἀλήθεια εὐρίσκεται, Ἰβηρες ὄντες καὶ ἀπὸ τοῦ Σικανοῦ ποταμοῦ τοῦ ἐν Ἰβηρίᾳ ὑπὸ Λιγύων ἀναστάντες. καὶ ἀπ’ αὐτῶν Σικανία τότε ἡ νῆσος ἐκαλεῖτο, πρότερον Τρινακρία καλουμένη· οἰκοῦσι δὲ ἔτι καὶ νῦν τὰ πρὸς ἐσπέραν τὴν Σικελίαν.</p>	<p>2. Η Σικελία απωκίσθη από των αρχαίων χρόνων υπό των επομένων εν συνόλω λαών. Παλαιότατοι κάτοικοι μέρους αυτής λέγονται οι Κύκλωπες και οι Λαιστρυγόνες, των οποίων ούτε την καταγωγήν είμαι εις θέσιν να ορίσω, ούτε πόθεν ήλθαν, ούτε πού μετέβησαν. Πρέπει ν' αρκεσθώμεν, επομένως, εις τας διηγήσεις των ποιητών και εις ό,τι τυχόν καθείς γνωρίζει περὶ αυτών. Πρώτοι μετ' αυτούς εγκατασταθέντες εις αυτήν φαίνονται οι Σικανοί, και ισχυρίζονται μεν οι ίδιοι ότι ήσαν παλαιότεροι, λόγω του ότι ήσαν γηγενείς, αλλά τα πράγματα αποδεικνύουν ότι ήσαν Ἰβηρες, εκδιωχθέντες από τον Σικανόν ποταμόν της Ιβηρίας υπό των Λιγύων. Ούτοι κατοικούν ακόμη και σήμεραν το δυτικόν μέρος της Σικελίας, η οποία από αυτούς ωνομάσθη έκτοτε Σικανία, ενώ προηγουμένως εκαλείτο Τρινακρία. Αλλά τινές εκ των Τρώων, διαφυγόντες τους Αχαιούς, κατά την άλωσιν της Τροίας, έφθασαν επί πλοίων εις την Σικελίαν και εγκατεστάθησαν γείτονες των Σικανών εις δύο πόλεις, την Έρουκα και την Έγεσταν, λαβόντες το κοινόν όνομα Έλυμοι.</p>

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1.	Στο απόσπασμα 4.197.1-2 του Ηρόδοτου το <<αυτόχθων>> αναφέρεται σε ανθρώπους που ήταν μόνιμοι κάτοικοι μιας περιοχής σε αντίθεση με τους ξένους που ήρθαν μετά. Στο 2 ^ο απόσπασμα ο όρος αυτόχθων χρησιμοποιείται σε αντίθεση με το «ξενοφερμένος» και σημαίνει αυτόν που ζούσε μόνιμα κάπου, αν και κάποιοι αυτόχθονες αφομοιώνονται από τους ξένους (οι Κυνούριοι). Στο 3 ^ο απόσπασμα σε κάποιους αποδίδεται ο όρος <<αυτόχθων>> αλλά οι ίδιοι δεν το δέχονται. Τέλος, στο κείμενο από το Θουκυδίδη κάποιοι που έλεγαν ότι είναι αυτόχθονες στην πραγματικότητα δεν ήταν. Με βάση τα συγκεκριμένα κείμενα μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι η καταγωγή αλλά και η ταυτότητα διαφόρων ανθρώπων, κατά την εποχή των ιστορικών Ηρόδοτου και Θουκυδίδη ήταν ζήτημα σχετικής σημασίας. Μάλλον, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η αυτοχθονία από τα κλασικά χρόνια μέχρι σήμερα είναι υποκειμενικό θέμα, δεν έχει ξεκάθαρη σημασία.
2.	Στα κείμενα εκφράζονται απόψεις για τον αυτόχθονα χαρακτήρα λαών, οι οποίες ωστόσο μπορεί να έρχονται σε σύγκρουση με αυτό που πίστευαν οι ίδιοι οι κάτοικοι των σχετικών περιοχών. Αυτή η διαφορά μάλλον οφείλεται σε κοινωνικούς ή πολιτικούς λόγους. Αν η αυτοχθονία θεωρούνταν μια θετική ιδιότητα τότε πιθανόν να την πρόβαλαν κάποιοι, ώστε να αποκτήσουν κύρος κτλ.
3.	Οι Αθηναίοι θεωρούσαν ότι είναι αυτόχθονες και αυτό τους έδινε κύρος, ήταν λόγος να υπερηφανεύονται για αυτό. Αντίθετα οι Σπαρτιάτες δεν ήταν γέννημα της γης που κατοικούσαν. Η αναφορά στην αυτοχθονία θα κάνει τους Αθηναίους να νιώσουν υπερήφανοι για την πόλη τους και να πολεμήσουν με περισσότερο ένταση να μην τη χάσουν. Με την αναφορά στην αυτοχθονία αναδεικνύεται και η θυσία των νεκρών του πολέμου.
4	Η αυτοχθονία γενικά συνδέει τους παλιούς (ντόπιους) και τους φέρνει σε αντίθεση με τους νεοφερμένους. Οι αυτόχθονες έχουν περισσότερο κύρος και ίσως και δικαιώματα.
5.	Πιο κατάλληλη σημασία στα συμφραζόμενα των δύο ιστορικών για το <<αυτόχθων>> είναι η β), δηλαδή ότι ““προέρχομαι από την ίδια τη γη”. Οι πληροφορίες που δίνονται μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι αυτόχθονες είναι δεμένοι με τη γη τους σαν να γεννήθηκαν από αυτήν, γι’ αυτό και διαφέρουν από τους άλλους που ήρθαν μετά.